UE

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din 2026

Chișinău

Pentru modificarea Regulamentului privind testarea şi admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 43/2013

În temeiul art. 6 alin. (1) din Legea nr. 68/2013 despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130-134, art. 417), cu modificările ulterioare, şi al art. 9 alin. (1) din Legea viei şi vinului nr. 57/2006 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 64-68, art. 193), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂŞTE:

Prezenta hotărâre:

- transpune parțial Directiva 2002/53/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole, CELEX: 32002L0053, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 193 din 20 iulie 2003, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (CE) nr. 1829/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003;
- transpune Directiva 2003/90/CE a Comisiei din 6 octombrie 2003 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a articolului 7 din Directiva 2002/53/CE a Consiliului în ceea ce privește caracteristicile minime de analizat și condițiile minime de verificare a anumitor soiuri de specii de plante agricole, CELEX: 32003L0090, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 254 din 8 octombrie 2003, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2025/2449 a Comisiei din 4 decembrie 2025.

1. Regulamentul privind testarea şi admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 43/2013 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 10-14, art. 71), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1.1. se completează cu clauza de armonizare:

„Prezentul Regulament:

- transpune Directiva 2002/53/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole, CELEX: 32002L0053, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 193 din 20 iulie 2003, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (CE) nr. 1829/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003;

- transpune Directiva 2003/90/CE a Comisiei din 6 octombrie 2003 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a articolului 7 din Directiva 2002/53/CE a Consiliului în ceea ce privește caracteristicile minime de analizat și condițiile minime de verificare a anumitor soiuri de specii de plante agricole, CELEX: 32003L0090, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 254 din 8 octombrie 2003, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2025/2449 a Comisiei din 4 decembrie 2025.”;

1.2. se completează cu punctul 7^2 cu următorul cuprins:

„**7^2**. În cazul semințelor provenite dintr-un soi destinat utilizării în produse alimentare și furaje modificate genetic, care intră în domeniul de aplicare al art. 3 din Legea nr. 394/2023 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic, soiul este acceptat numai dacă a fost aprobat în conformitate cu prevederile legii menționate.”;

1.3. se completează cu punctul 13^5 cu următorul cuprins:

„**13^5.** Soiurile care provin din statele membre ale Uniunii Europene sunt supuse, în special în privința procedurii de admitere, condițiilor aplicabile soiurilor naționale.”;

1.4. punctul 26 se completează cu subpunctul 4) cu următorul cuprins:

„4) pentru admiterea soiurilor ale căror semințe sunt destinate comercializării într-un alt stat care le-a admis”;

1.5. se completează cu punctele 37^1 și 37^2 cu următorul cuprins:

„**37^1.** Admiterea soiurilor este rezultatul unor examinări oficiale, efectuate în special în cultură și vizând un număr suficient de caractere pentru a permite descrierea soiului. Metodele utilizate pentru constatarea caracterelor trebuie să fie precise și adecvate. În vederea stabilirii caracterului distinctiv, examinările în cultură includ cel puțin soiurile comparabile disponibile, în conformitate cu pct. 13^1.

37^2. Admiterea soiurilor se stabilește ținând seama de stadiul cunoștințelor științifice și tehnice:

1) un minimum de caractere care trebuie luate în considerare la efectuarea examinării pentru diferitele soiuri;

2) condițiile minime privind efectuarea examinării;

3) modalitățile de efectuare a examinărilor în cultură în vederea estimării VCU; acestea pot să determine:

a) procedurile și condițiile conform cărora toate sau mai multe dintre statele membre ale Uniunii Europene pot conveni să includă în aceste examinări în cultură, ca asistență administrativă, soiuri pentru care s-a solicitat admiterea într-un alt stat membru al Uniunii Europene;

b) condițiile de cooperare între autoritățile statelor membre ale Uniunii Europene participante;

c) impactul rezultatelor acestor examinări în cultură;

d) standarde pentru informațiile privind examinările în cultură pentru estimarea VCU.”;

1.6. la punctul 44, abrevierea „ANSA” se substituie cu cuvintele „Instituția Publică”;

1.7. se completează cu punctul 44^1 cu următorul cuprins:

„44^1. ANSA pune la dispoziția Comisiei Europene și a statelor membre ale Uniunii Europene documentele menționate la pct. 41 privind soiurile care au fost admise sau a căror admitere a fost anulată. Informațiile reciproce cu privire la aceste documente sunt confidențiale.”;

1.8. se completează cu pct. 49^1 cu următorul cuprins:

„**49^1.** Instituția Publică se asigură că un soi care nu se distinge clar:

1) de un soi care a fost admis anterior într-un stat membru al Uniunii Europene;

2) de un alt soi asupra căruia s-a pronunțat o decizie cu privire la testul DUS în conformitate cu normele corespondente, fără a fi de altfel un soi cunoscut în sensul pct. 13^1,

poartă denumirea acestuia din urmă. Această prevedere nu se aplică în cazul în care denumirea în cauză ar putea induce în eroare sau ar putea crea confuzii în ceea ce privește soiul, în cazul în care alți factori, determinați de ansamblul dispozițiilor de reglementare a denumirilor soiurilor din statele membre ale Uniunii Europene, se opun folosirii acesteia sau în cazul în care un drept al unui terț limitează libera utilizare a acestei denumiri în legătură cu soiul respectiv.”;

1.9. se completează cu punctele 54^1-54^3 cu următorul cuprins:

„**54^1.** ANSA poate să interzică, pe teritoriul Republicii Moldova sau pe o parte din teritoriu, utilizarea soiului sau să prevadă condiții adecvate pentru cultivarea soiului și condiții de utilizare pentru produsele obținute din cultivarea acestui soi:

1) în cazul în care se face dovada că prin cultivarea acestui soi s-ar putea aduce daune, din punct de vedere fitosanitar, cultivării altor soiuri sau specii;

2) în cazul în care s-a constatat, pe baza unor examinări oficiale în câmp, aplicându-se prin analogie pct. 13^4, că soiul nu produce rezultate corespunzătoare celor obținute pentru un soi comparabil admis pe teritoriul țării sau în cazul în care este cunoscut faptul că, prin natura sa sau prin clasa sa de maturitate, soiul nu este apt pentru cultivare;

3) în cazul în care există motive întemeiate, altele decât cele care sunt deja evocate sau care au putut fi evocate în cursul procedurii prevăzute la pct. 43, pentru a se considera că soiul prezintă un risc pentru sănătatea oamenilor sau pentru mediu.

54^2. În cazul în care se constată că un soi ar putea să dăuneze din punct de vedere fitosanitar cultivării altor soiuri sau specii, să prezinte un risc pentru mediu

sau pentru sănătatea oamenilor, ANSA poate fi autorizată de Comisia Europeană, la cerere, să interzică comercializarea semințelor sau a materialului săditor din acest soi pe întregul său teritoriu sau pe o parte din acesta. În cazul unui pericol iminent de propagare a unor organisme dăunătoare, al unui pericol iminent pentru sănătatea oamenilor sau pentru mediu, această interdicție poate fi impusă de ANSA din momentul depunerii cererii sale până în momentul deciziei definitive care trebuie adoptată în termen de trei luni.

54[3]. În cazul în care un soi încetează să mai fie admis într-un stat membru al Uniunii Europene care admisese anterior soiul în cauză, unul sau mai multe state membre ale Uniunii Europene pot să mențină admiterea acestui soi în cazul în care pe teritoriul lor sunt îndeplinite în continuare condițiile de admitere și este asigurată selecția conservativă.”;

1.10. se completează cu punctul 62[1] cu următorul cuprins:

„**62[1].** Orice solicitare sau retragere a solicitării de admitere a unui soi, orice înscriere în Catalogul soiurilor de plante, precum și diversele modificări ale acestuia sunt notificate, după caz, Comisiei Europene și statelor membre ale Uniunii Europene.”;

1.11. se completează cu capitolul XI cu următorul cuprins:

„Capitolul XI

CARACTERISTICILE MINIME DE ANALIZĂ ȘI CONDIȚIILE MINIME DE VERIFICARE A ANUMITOR SOIURI DE SPECII DE PLANTE AGRICOLE

63. În Catalogul soiurilor de plante se includ soiurile de plante agricole care respectă distinctivitatea, uniformitatea și stabilitatea:

1) speciile enumerate în anexa nr. 6 întrunesc condițiile stabilite în protocoalele pentru examinarea caracterelor de distinctivitate, uniformitate și stabilitate, aprobate de Consiliul de administrație al Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante (CPVO);

2) speciile enumerate în anexa nr. 7 respectă ghidurile de testare ale Uniunii Internaționale pentru Protecția Noilor Soiuri (UPOV) referitoare la efectuarea testelor privind caracterele de distinctivitate, uniformitate și stabilitate, menționate în anexa respectivă.

64. Prin derogare de la pct. 63, în ceea ce privește uniformitatea, soiurile pretabile pentru agricultura ecologică ce aparțin speciilor de orz, porumb, secară, grâu, pot respecta, în schimb, condițiile enumerate la pct. 69.

65. ANSA raportează Comisiei Europene și statelor membre ale Uniunii Europene, după caz, până la data de 31 decembrie a fiecărui an și ultima dată până la 31 decembrie 2030, numărul de cereri de înregistrare a soiurilor și rezultatele examinărilor privind caracterul distinctiv, uniformitatea și stabilitatea (DUS) în ceea ce privește soiurile ecologice respective.

66. Se utilizează toate caracteristicile de soi în conformitate cu pct. 63, care respectă următoarele cerințe:

1) respectarea unei caracteristici să nu împiedice exprimarea altor caracteristici;

2) exprimarea unei caracteristici să nu fie împiedicată de condițiile de mediu în care se desfășoară testarea.

67. Instituția Publică asigură respectarea, în momentul efectuării verificărilor, a cerințelor minime de efectuare a verificărilor privind speciile enumerate în anexele nr. 6 și nr. 7, din punctul de vedere al condițiilor de testare și cultivare, stabilite în orientările menționate în anexele respective.

68. ANSA raportează Comisiei Europene și statelor membre ale Uniunii Europene, după caz, până la data de 31 decembrie a fiecărui an și ultima dată până la 31 decembrie 2030, numărul de cereri și rezultatele examinărilor privind valoarea lor culturală şi de utilizare (VCU) în ceea ce privește soiurile ecologice respective.

69. În ceea ce privește distinctivitatea și stabilitatea, toate caracteristicile din protocoalele și din ghidurile menționate în anexele nr. 6 și nr. 7 trebuie respectate și descrise.

70. În ceea ce privește uniformitatea, toate caracteristicile din protocoalele și din ghidurile menționate în anexele nr. 6 și nr. 7 trebuie respectate și descrise, iar caracteristicilor enumerate în anexa nr. 8 se aplică următoarele:

1) caracteristicile respective pot fi evaluate într-un mod mai puțin strict;

2) în cazul în care pentru caracteristicile respective este prevăzută o derogare de la protocolul tehnic în cazul uniformității soiurilor de referință (anexa nr. 8), nivelul de uniformitate în cadrul soiului trebuie să fie similar cu nivelul de derogare de la protocoalele tehnice.

71. Examinarea valorii culturale și de utilizare se efectuează în condiții ecologice, în conformitate cu art. 4 lit. d)- g) din Legea nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

72. Cerințele și obiectivele specifice ale agriculturii ecologice trebuie luate în considerare la examinarea soiurilor și la evaluarea rezultatelor examinării. Trebuie examinată rezistența sau toleranța la boli, precum și adaptarea la diverse condiții pedologice și climatice locale.

73. În cazul în care Instituția Publică nu este în măsură să efectueze o examinare în condiții ecologice sau examinarea anumitor caracteristici, inclusiv predispunerea la boli, testarea poate fi realizată în conformitate cu unul dintre următoarele puncte:

1) sub supravegherea Instituției Publice, în pepiniera amelioratorilor pentru agricultura ecologică sau în ferme ecologice;

2) în condiții de uz limitat de factori de producție și cu tratamente minime;

3) în alte state membre ale Uniunii Europene, dacă au fost încheiate acorduri bilaterale între acestea pentru a realiza testarea în condiții ecologice.

74. Un soi are o valoare culturală și de utilizare satisfăcătoare în cazul în care, comparativ cu alte soiuri pretabile pentru agricultura ecologică admise în catalogul altui stat membru al Uniunii Europene, acesta reprezintă, prin ansamblul

calităților sale, cel puțin pentru producția dintr-o anumită regiune, o ameliorare clară pentru creșterea sau pentru utilizarea recoltelor sau a produselor obținute din aceste recolte.

75. Instituția Publică trebuie să prevadă condiții de testare adaptate cerințelor specifice ale agriculturii ecologice și trebuie să examineze, în măsura capacității sale, caracteristicile și particularitățile specifice, solicitate de către ameliorator.”;

1.12. se completează cu anexele nr. 6-nr. 8 cu următorul cuprins:

„Anexa nr. 6
la Regulamentul privind
testarea și admiterea soiurilor
în Catalogul soiurilor de plante

LISTA

speciilor menționate la punctul 63 subpunctul 1), care trebuie să respecte protocoalele tehnice ale Oficiului Comunitar al Soiurilor de Plante (în continuare – *CPVO*)[1]

Denumirea științifică	Denumirea comună	Protocolul CPVO
Dactylis glomerata L.	Golomăț	TP 31/1 din 25.3.2021
Festuca arundinacea Schreb.	Păiuș înalt	TP 39/1 din 1.10.2015
Festuca filiformis Pourr.	Păiușul oilor, cu frunze mici	TP 67/1 din 23.6.2011
Festuca ovina L.	Păiușul oilor	TP 67/1 din 23.6.2011
Festuca pratensis Huds.	Păiuș de livezi	TP 39/1 din 1.10.2015
Festuca rubra L.	Păiuș roșu	TP 67/1 din 23.6.2011
Festuca trachyphylla (Hack.) Hack.	Păiuș tare	TP 67/1 din 23.6.2011
Lolium multiflorum Lam.	Raigras aristat	TP 4/2 din 19.3.2019
Lolium perenne L.	Raigras peren	TP 4/2 din 19.3.2019
Lolium × *hybridum* Hausskn.	Raigras hibrid	TP 4/2 din 19.3.2019
Medicago sativa L.	Lucernă	TP 6/1 versiune corectată din 22.12.2021
Medicago × *varia* T. Martyn	Lucernă de nisip	TP 6/1 versiune corectată din 22.12.2021
Phleum nodosum L.	Timoftică noduroasă	TP 34/1 din 22.12.2021
Phleum pratense L.	Timoftică	TP 34/1 din 22.12.2021
Pisum sativum L. (partim)	Mazăre furajeră	TP 7/2 Rev. 3 versiune corectată din 6.3.2020
Poa pratensis L.	Firuță	TP 33/1 din 15.3.2017
Trifolium pratense L.	Trifoi roșu	TP 5/1 Rev. Din 13.2.2025
Vicia faba L.	Bob	TP 8/1 din 19.3.2019
Vicia sativa L.	Măzăriche	TP 32/1 din 19.4.2016
Brassica napus L. var. *napobrassica* (L.) Rchb.	Gulie furajeră	TP 89/1 Rev. Din 23.4.2025
Brassica oleracea L. convar. Acephala (DC.) Alef. Var. medullosa Thell.	Varză kale furajeră (varză kale cu tulpină groasă)	TP 90/2 din 23.4.2025
Brassica oleracea L. convar. Acephala (DC.) Alef. Var. viridis L.	Varză kale furajeră (varză kale cu frunze fine)	TP 90/2 din 23.4.2025
Raphanus sativus L. var. *oleiformis* Pers.	Ridiche furajeră	TP 178/1 din 15.3.2017

Brassica napus L. (partim)	Rapiță	TP 36/4 din 31.3.2025
Brassica rapa L. var. silvestris (Lam.) Briggs	Răpiță navetă	TP 185/1 din 31.3.2025
Cannabis sativa L.	Cânepă	TP 276/2 Rev din 30.12.2022
Glycine max (L.) Merr.	Soia	TP 80/1 din 15.3.2017
Gossypium spp.	Bumbac	TP 88/2 din 11.12.2020
Helianthus annuus L.	Floarea-soarelui	TP 81/1 din 31.10.2002
Linum usitatissimum L.	In textil/in oleaginos	TP 57/2 din 19.3.2014
Sinapis alba L.	Muștar alb	TP 179/1 din 15.3.2017
Avena nuda L.	Ovăz nud mic, ovăz Hulless	TP 20/3 din 6.3.2020
Avena sativa L. (include *A. Byzantina* K. Koch)	Ovăz și Ovăz roșu	TP 20/3 din 6.3.2020
Hordeum vulgare L.	Orz	TP 19/5 din 19.3.2019
Oryza sativa L.	Orez	TP 16/4 din 23.5.2025
Secale cereale L.	Secară	TP 58/1 Rev versiune corectată din 27.4.2022
Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. *Bicolor*	Sorg	TP 122/1 din 19.3.2019
Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. *Drummondii* (Steud.) de Wet ex Davidse	Iarbă de Sudan	TP 122/1 din 19.3.2019
Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. *Bicolor* × *Sorghum bicolor* (L.) Moench subsp. *Drummondii* (Steud.) de Wet ex Davidse	Hibrizi rezultați din încrucișarea dintre *Sorghum bicolor* subsp. *Bicolor* și *Sorghum bicolor* subsp. *Drummondii*	TP 122/1 din 19.3.2019
xTriticosecale Wittm. Ex A. Camus	Hibrizi rezultați din încrucișarea unei specii din genul *Triticum* cu o specie din genul *Secale*	TP 121/3 versiune corectată din 27.4.2022
Triticum aestivum L. subsp. *Aestivum*	Grâu	TP 3/5 din 19.3.2019
Triticum turgidum L. subsp. *Durum* (Desf.) van Slageren	Grâu dur	TP 120/3 din 19.3.2014
Zea mays L. (partim)	Porumb	TP 2/3 din 11.3.2010
Solanum tuberosum L.	Cartof	TP 23/4 din 28.11.2023
([1]) Textul acestor protocoale este disponibil pe site-ul web oficial al CPVO (www.cpvo.europa.eu).		

Anexa nr. 7
la Regulamentul privind
testarea şi admiterea soiurilor
în Catalogul soiurilor de plante

LISTA

speciilor menționate la punctul 63 subpunctul 2), care trebuie să respecte orientările de testare ale Uniunii Internaţionale pentru Protecţia Noilor Soiuri de Plante (în continuare – *UPOV*)[1]

Denumirea științifică	Denumirea comună	Orientare UPOV
Beta vulgaris L.	Sfeclă furajeră	TG/150/3 din 4.11.1994
Agrostis canina L.	Bucățel	TG/30/6 din 12.10.1990
Agrostis gigantea Roth	Bucățel mare	TG/30/6 din 12.10.1990
Agrostis stolonifera L.	Moleață (iarba câmpului)	TG/30/6 din 12.10.1990
Agrostis capillaris L.	Păiuș	TG/30/6 din 12.10.1990
Bromus catharticus Vahl	Ovăz australian	TG/180/3 din 4.4.2001
Bromus sitchensis Trin.	Iarbă bromică sitchensis (obsigă)	TG/180/3 din 4.4.2001
xFestulolium Asch. Et Graebn.	Hibrizi rezultați din încrucișarea unei specii din genul *Festuca* cu o specie din genul *Lolium*	TG/243/1 din 9.4.2008
Lotus corniculatus L.	Ghizdei	TG/193/1 din 9.4.2008
Lupinus albus L.	Lupin alb	TG/66/4 din 31.3.2004
Lupinus angustifolius L.	Lupin albastru cu frunze înguste	TG/66/4 din 31.3.2004
Lupinus luteus L.	Lupin galben	TG/66/4 din 31.3.2004
Medicago doliata Carmign.	Medicago doliata	TG/228/1 din 5.4.2006
Medicago italica (Mill.) Fiori	Medicago italica	TG/228/1 din 5.4.2006
Medicago littoralis Rohde ex Loisel.	Medicago littoralis	TG/228/1 din 5.4.2006
Medicago lupulina L.	Trifoi mărunt	TG/228/1 din 5.4.2006
Medicago murex Willd.	Medicago murex	TG/228/1 din 5.4.2006
Medicago polymorpha L.	Medicago polymorpha	TG/228/1 din 5.4.2006
Medicago rugosa Desr.	Medicago rugosa	TG/228/1 din 5.4.2006
Medicago scutellata (L.) Mill.	Medicago scutellata	TG/228/1 din 5.4.2006
Medicago truncatula Gaertn.	Medicago truncatula	TG/228/1 din 5.4.2006
Trifolium repens L.	Trifoi alb	TG/38/7 din 9.4.2003
Trifolium subterraneum L.	Trifoi subteran	TG/170/3 din 4.4.2001
Phacelia tanacetifolia Benth.	Floarea albinelor (Facelia)	TG/319/1 din 5.4.2017
Arachis hypogaea L.	Arahidă	TG/93/4 din 9.4.2014
Brassica juncea (L.) Czern.	Muștar maroniu	TG/335/1 din 17.12.2020
Carthamus tinctorius L.	Șofrănel	TG/134/4 din 24.10.2023
Papaver somniferum L.	Mac	TG/166/4 din 9.4.2014
([1]) Textul acestor orientări este disponibil pe site-ul web oficial al UPOV (www.upov.int).		

Anexa nr. 8
la Regulamentul privind
testarea și admiterea soiurilor
în Catalogul soiurilor de plante

Derogare de la protocoalele tehnice

În cazul soiurilor care aparțin speciei orz (*Hordeum vulgare* L.), următoarele caracteristici la distinctivitate, uniformitate și stabilitate (în continuare – *DUS*) din protocolul Oficiului Comunitar al Soiurilor de Plante (în continuare – *CPVO*)/TP-019/5 al CPVO aferente soiului testat se pot abate de la următoarele cerințe DUS pentru uniformitate:

CPVO nr. 5	Frunză stindard: pigmentație antocianică a auriculelor
CPVO nr. 8	Frunză stindard: glaucozitatea tecii
CPVO nr. 9	Ariste: pigmentație antocianică a vârfurilor
CPVO nr. 10	Spic: glaucozitate
CPVO nr. 12	Boabe: pigmentație antocianică a nervurilor tegumentului
CPVO nr. 16	Spiculeț steril: atitudine
CPVO nr. 17	Spic: formă
CPVO nr. 20	Aristă: lungime
CPVO nr. 21	Rahis: lungimea primului segment
CPVO nr. 22	Rahis: curbura primului segment
CPVO nr. 23	Spiculeț mijlociu: lungimea glumei și a aristei sale față de boabă
CPVO nr. 25	Boabe: înspicare a nervurilor laterale interioare de pe partea dorsală a tegumentului

În cazul soiurilor care aparțin speciei porumb (*Zea mays* L.), următoarele caracteristici DUS din protocolul CPVO-TP/002/3 al CPVO aferente soiului testat se pot abate de la următoarele cerințe DUS pentru uniformitate:

CPVO nr. 1	Prima frunză: pigmentație antocianică a tecii
CPVO nr. 2	Prima frunză: forma vârfului
CPVO nr. 8	Panicul: pigmentație antocianică a glumelor, cu excepția bazei
CPVO nr. 9	Panicul: pigmentație antocianică a anterelor
CPVO nr. 10	Panicul: unghiul dintre axa principală și ramificațiile laterale
CPVO nr. 11	Panicul: curbura ramificațiilor laterale
CPVO nr. 15	Tulpină: pigmentație antocianică a rădăcinilor nodale
CPVO nr. 16	Panicul: densitatea spiculețelor
CPVO nr. 17	Frunză: pigmentație antocianică a tecii
CPVO nr. 18	Tulpină: pigmentație antocianică a internodurilor
CPVO nr. 19	Panicul: lungimea axei principale deasupra celei mai de jos ramificații laterale
CPVO nr. 20	Panicul: lungimea axei principale deasupra celei mai de sus ramificații laterale
CPVO nr. 21	Panicul: lungimea ramificației laterale

În cazul soiurilor care aparțin speciei secară (*Secale cereale* L.), următoarele caracteristici DUS din protocolul CPVO-TP/058/1 al CPVO aferente soiului testat se pot abate de la următoarele cerințe DUS pentru uniformitate:

CPVO nr. 3	Coleoptil: pigmentație antocianică
CPVO nr. 4	Coleoptil: lungime
CPVO nr. 5	Prima frunză: lungimea tecii
CPVO nr. 6	Prima frunză: Lungimea frunzei
CPVO nr. 8	Frunză stindard: glaucozitatea tecii
CPVO nr. 10	Frunza de lângă frunza stindard: Lungimea frunzei
CPVO nr. 11	Frunza de lângă frunza stindard: lățimea frunzei
CPVO nr. 12	Spic: glaucozitate
CPVO nr. 13	Tulpină: pilozitatea sub spic

În cazul soiurilor care aparțin speciei grâu (*Triticum aestivum* L. *subsp. aestivum*), următoarele caracteristici DUS din protocolul CPVO-TP/003/5 al CPVO aferente soiului testat se pot abate de la următoarele cerințe DUS pentru uniformitate:

CPVO nr. 3	Coleoptil: pigmentație antocianică
CPVO nr. 6	Frunză stindard: pigmentație antocianică a auriculelor
CPVO nr. 8	Frunză stindard: glaucozitatea tecii
CPVO nr. 9	Frunză stindard: glaucozitatea frunzei
CPVO nr. 10	Spic: glaucozitate
CPVO nr. 11	Pai: glaucozitatea îmbinării
CPVO nr. 20	Spic: forma în profil
CPVO nr. 21	Segmentul apical al rahisului: suprafața pilozității pe o suprafață convexă
CPVO nr. 22	Gluma inferioară: lățimea marginii
CPVO nr. 23	Gluma inferioară: forma marginii
CPVO nr. 24	Gluma inferioară: lungimea vârfului
CPVO nr. 25	Gluma inferioară: forma vârfului
CPVO nr. 26	Gluma inferioară: suprafața pilozității pe o suprafață interioară”.

2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția subpunctului 1.5, în partea ce vizează punctul 37^2 subpunctul 3) literele a) și b), a subpunctului 1.7, ce vizează punctul 44^1, a subpunctului 1.9, ce vizează punctele 54^2 și 54^3, a subpunctului 1.10, ce vizează punctul 62^1, a subpunctului 1.11, în partea ce vizează punctele 65 și 68, care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Prim-ministru **VASILE TOFAN**

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii de Guvern pentru modificarea Regulamentului privind testarea şi admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 43/2013

1. Denumirea sau numele autorului şi, după caz, a/al participanţilor la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii de Guvern pentru modificarea Regulamentului privind testarea şi admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 43/2013este elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

2. Condiţiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Sursa proiectului: proiectul este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Temeiul legal:

În temeiul art.6 alin.(1) din Legea nr. 68/2013 despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130-134, art. 417), cu modificările ulterioare, şi al art. 9 alin. (1) din Legea viei şi vinului nr. 57/2006 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 64-68, art. 193);

Proiectul Hotărârii de Guvern pentru modificarea Regulamentului privind testarea şi admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 43/2013 întru executarea a acțiunii nr. 82 din PNA, clusterul 5. Anexa A, Resurse naturale, agricultură și coeziune, cap. 12. Siguranța alimentară, politici sanitare și fitosanitare, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 306/2025.

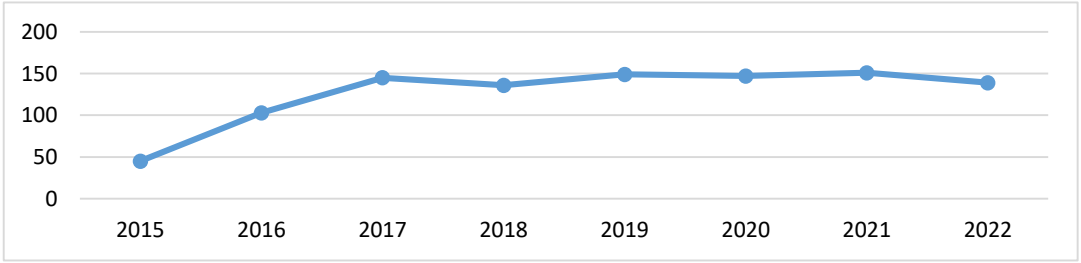
2.2. Descrierea situaţiei actuale şi a problemelor care impun intervenţia, inclusiv a cadrului normativ aplicabil şi a deficienţelor/lacunelor normative

Creșterea rapidă a cererii de produse ecologice, combinată cu primele pentru produsele ecologice la nivel mondial, pot prezenta oportunități semnificative pentru Moldova. Moldova este o țară cu resurse agricole semnificative, apropiată geografic de piețele ecologice în creștere ale Uniunii Europene (UE), orientate spre calitate și cu conexiuni relativ bune la nivel global. Agricultura a fost întotdeauna o coloană vertebrală a economiei și a mijloacelor de trai ale oamenilor din Moldova.

Anuarul privind Agricultura Ecologică în Republica Moldova arată că, în 2021 a fost înregistrată sporirea suprafețelor certificate ecologic cât și creșterea numărului de agenți economici implicați în sistem ecologic.

În anul 2022, însă, s-a atestat o descreștere comparativ cu 2021, conform rapoartelor Organismelor de Control, numărul producătorilor scăzând de la 151 de producători în 2021 la 139 de producători în 2022.

Fig. 1 Numărul entităților încadrate în lanțul valoric al agriculturii ecologice în Moldova:

Sursa: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

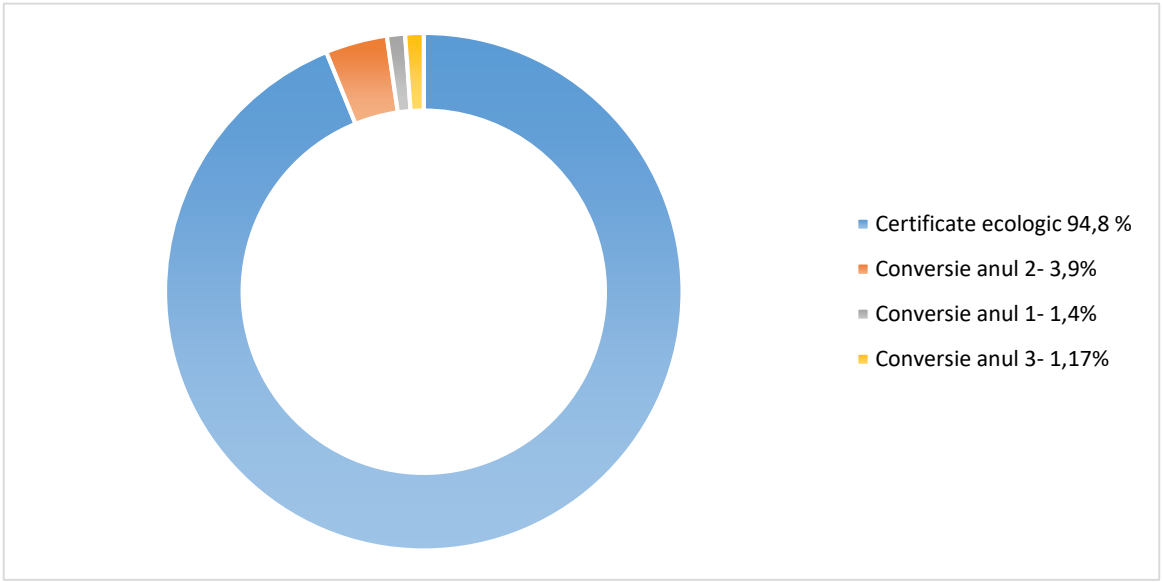
În anul 2022 au fost înregistrate 28616,07 ha de teren agricol în sistem ecologic, cu1102,86 ha mai puțin decât în anul 2021. Din suprafața totală, în sistem ecologic 23756,81 ha sunt deja certificate; 1100 ha sunt în perioada de conversie anul 1; 4477 ha se afla deja în anul doi de conversie și 383,7 ha sunt în ultimul an de conversie. Estimativ putem spune că în următorul an agricol vor fi deja cu plus 383,7 ha de tern agricol cartificat ecologic.

Suprafața de terenuri agricole ecologice în UE au crescut cu 5,3%. Cele mai recente date pentru Europa arată că terenurile agricole ecologice au atins aproximativ 17,1 milioane de hectare (UE: 14,9 milioane de hectare) sau o pondere de aproximativ 3,4% (UE: 9,2%).

Dacă în UE terenul în agricultură ecologică este în creștere atunci, în Republica Moldova a fost înregistrată o diminuare a suprafeței terenului agricol înregistrat în sistem ecologic.

Suprafața terenului agricol certificat ecologic sau în conversie conform datelor furnizate de către organismele de certificare, este în diminuare în anul 2022 cu 1102,86 ha față de anul 2021.

Fig. 2 Terenurile în sistem ecologic, raport 2022

Sursa: Atlasul agriculturii ecologice 2022

În conformitate cu datelor atlasului agriculturii ecologice, a sporit și numărul culturilor ecologice cât și a produselor certificate ecologic.

Dacă în anul 2019 au fost înregistrate 71 de culturi și 53 de produse certificate ecologic, atunci în anul 2022 avem înregistrate 78 culturi ecologice și certificate 97 de produse ecologice.

Tipul de activitate a entităților economice încadrate în lanțul valoric al agriculturii ecologice este: producerea, procesarea, zootehnia, comerțul și colectarea.

A sporit interesul pentru tipul de activitate procesare în anul 2022 până la 21,5%, (comparativ cu anul 2021 -12,8%). Interesul sporit față de domeniul procesare bucură, astfel materia primă produsă în țară va fi cu valoare adăugată.

În anul 2021 a fost lansat proiectul agricol „EcoSeeds LuMo - De la sămânță la raft", sprijinit de UE prin programul EU4Business, acest proiect vizează dezvoltarea producției de material semincer ecologic în Moldova, implicând Institutul de Horticultură din Chișinău și institute din Luxemburg. El oferă instruire, schimb de experiență și crearea unui laborator pentru producerea de semințe ecologice ce pot fi ulterior certificate.

În Republica Moldova, producerea ecologică este concentrată în mare parte pe culturile anuale cerealiere, dar și pe cultivarea nucilor, fructelor uscate, semințelor și uleiurilor de floarea-soarelui, a leguminoaselor, precum soia, mazărea, pe producerea vinului ecologic.

Grâul și floarea-soarelui sunt două culturi care asigură atât vânzarea pe piața internă, cât și exporturi importante. Grâul se cultivă ecologic pe o suprafață de peste 4.300 ha, în timp ce floarea-soarelui se întinde pe aproximativ 6.400 ha. În topul cerealelor crescute ecologic la noi în țară se mai numără porumbul (peste 5.500 ha), soia (1.444 ha) și mazărea (circa 1.400 ha).

Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 43/2013 este necesară din mai multe considerente. În prezent, cadrul normativ național transpune doar parțial Directiva 2002/53/CE privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole, fără a integra prevederile Directivei 2003/90/CE, această nealiniere creează un decalaj față de legislația Uniunii Europene și limitează posibilitatea Republicii Moldova de a raporta un grad complet de armonizare în domeniu.

Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 43/2013 tratează uniform cerințele pentru soiurile convenționale și cele ecologice, fără a recunoaște particularitățile genetice ale acestora din urmă. Soiurile ecologice prezintă un nivel mai ridicat de variabilitate, care nu poate fi încadrat în aceleași standarde stricte de uniformitate aplicabile soiurilor convenționale. Din acest motiv, în lipsa unor norme adaptate, procesul de înregistrare a soiurilor ecologice este anevoios și descurajant pentru amelioratori și fermieri.

Un alt aspect problematic îl constituie examinarea de distinctivitate, uniformitate și stabilitate. Actuala reglementare nu prevede expres ca testarea de distinctivitate, uniformitate și stabilitate să fie efectuată în condiții ecologice, deși Legea nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice impune acest lucru. Totodată, nu sunt stipulate cerințe clare privind adaptarea testelor la nevoile agriculturii ecologice, cum ar fi rezistența la boli, toleranța la condiții pedologice variate sau utilizarea minimă a inputurilor chimice.

În același timp, cadrul normativ nu oferă soluții alternative în situațiile în care autoritatea națională nu poate organiza testările în regim ecologic. Lipsesc prevederile privind desfășurarea acestora în ferme ecologice, la sediul amelioratorilor sau în baza unor acorduri bilaterale cu alte state, ceea ce reduce flexibilitatea și încetinește procesul de admitere a soiurilor.

În aceste condiții, modificarea actului normativ devine esențială. Actualizarea Regulamentului va permite adaptarea cerințelor de testare la specificul soiurilor ecologice, introducerea unor norme clare privind testarea VAU în condiții ecologice, precum și instituirea unor mecanisme flexibile de examinare. Totodată, completarea clauzei de armonizare va asigura o transpunere corectă și integrală a normelor europene, consolidând procesul de aliniere legislativă al Republicii Moldova la standardele Uniunii Europene.

3. Obiectivele urmărite şi soluţiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului şi evidenţierea elementelor noi

Prin completarea Hotărârii de Guvern nr. 43/2013 cu includerea Capitolului XI caracteristicile minime de analiză și condițiile minime de verificare a anumitor soiuri de specii de plante agricole, alinierea la Directiva 2003/90/CE, se face un pas important în armonizarea cadrului normativ cu cel al Uniunii Europene și în susținerea dezvoltării agriculturii ecologice.

Capitolul stabilește reguli clare privind testarea și evaluarea soiurilor ecologice, recunoscând particularitățile acestora în raport cu soiurile convenționale. Astfel, în ceea ce privește caracterul distinctiv și stabilitatea, toate caracteristicile prevăzute în protocoalele și orientările tehnice rămân obligatorii. În privința uniformității, însă, reglementările aduc o flexibilitate suplimentară, permițând ca anumite caracteristici să fie evaluate într-un mod mai puțin strict. Această abordare are la bază specificul genetic al soiurilor ecologice, care pot prezenta o variabilitate mai mare, fără a afecta însă valoarea lor pentru producția agricolă.

Un alt element esențial îl constituie examinarea valorii culturale și de utilizare. Conform noilor prevederi, testarea la valoarea culturală și de utilizare se va efectua în condiții ecologice, luându-

se în considerare nevoile și obiectivele specifice ale agriculturii ecologice, cum ar fi rezistența sau toleranța la boli, adaptarea la diferite tipuri de sol și la condiții climatice locale. În cazul în care autoritatea națională nu poate organiza aceste testări în regim ecologic, este prevăzută posibilitatea desfășurării lor în ferme ecologice, sub supravegherea autorităților, sau chiar în alte state, în baza unor acorduri bilaterale.

Necesitatea completării pct. 26 constă în eficientizarea procesului de admitere a soiurilor în Catalogul Republicii Moldova și în facilitarea accesului agricultorilor la material semincer modern și competitiv. Prin introducerea subpunctului 4) – „pentru admiterea soiurilor ale căror seminţe sunt destinate comercializării într-un alt stat care le-a admis" – se creează premisele pentru o procedură mai flexibilă și aliniată practicilor internaționale.

Astfel, dacă un soi este deja admis într-un alt stat care aplică cerințe echivalente, autoritățile naționale ar putea evita repetarea testărilor de la zero, reducând efortul administrativ și durata procesului de înregistrare. Totodată, această abordare ar facilita comerțul cu semințe și ar permite agricultorilor moldoveni acces mai rapid la soiuri performante, contribuind la sporirea competitivității și diversificării producției agricole.

Măsura propusă este, de asemenea, în concordanță cu bunele practici internaționale din domeniul recunoașterii reciproce a rezultatelor testărilor și cu principiile comerțului echitabil. În plus, recunoașterea rezultatelor obținute într-un alt stat partener ar reduce costurile pentru amelioratori și producători, stimulând investițiile și inovațiile în domeniul semințelor. În ansamblu, prevederea ar susține procesul de armonizare legislativă cu Uniunea Europeană și ar contribui la dezvoltarea durabilă a sectorului agricol din Republica Moldova.

Completarea regulamentului cu anexele nr. 6–8, sunt stabilite listele oficiale ale speciilor pentru care se aplică protocoalele tehnice ale CPVO și ghidurile de testare ale UPOV, precum și caracteristicile speciale aferente soiurilor destinate agriculturii ecologice. Aceste anexe constituie baza tehnică pentru efectuarea testelor de distinctivitate, uniformitate și stabilitate și Valoarea culturală și de utilizare, asigurând armonizarea procedurilor naționale cu cerințele Uniunii Europene și ale organizațiilor internaționale de profil.

Prin aceste completări, cadrul legal va permite recunoașterea și înregistrarea soiurilor ecologice care aduc o ameliorare clară pentru anumite regiuni, fie prin productivitate, fie prin calități superioare ale recoltelor.

Intrarea în vigoare a proiectului va asigura un cadru normativ modern și flexibil, care să sprijine amelioratorii și fermierii ecologici, să faciliteze introducerea pe piață a soiurilor adaptate condițiilor locale și să ofere consumatorilor acces la produse agricole ecologice de calitate. În același timp, completarea Hotărârii Guvernului nr. 43/2013 consolidează alinierea Republicii Moldova la standardele europene în domeniul producției de semințe și material săditor, contribuind la competitivitatea și durabilitatea sectorului agricol.

3.2. Opţiunile alternative analizate şi motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare.

În contextul celor menționate supra, se constată că aplicarea unor scenarii alternative decât cele expuse prin prisma proiectului propus nu va produce efectul scontat în măsura în care să corespundă atingerii obiectivului stabilit. Respectiv, alte modalități de soluționare a problemei definite și descrise mai sus nu au fost identificate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor proiectului dat pentru modificarea Regulamentului privind testarea şi admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 43/2013 nu implică costuri de conformare finanțate din bugetul de stat.

4.2. Impactul financiar şi argumentarea costurilor estimative

Implementarea acestui proiect nu necesită alocarea surselor financiare suplimentare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Aprobarea modificărilor va avea un impact favorabil asupra sectorului privat, în special asupra amelioratorilor, producătorilor și comercianților de semințe. Prin introducerea unui cadru legal clar și adaptat specificului agriculturii ecologice, operatorii privați vor avea posibilitatea să înregistreze și să valorifice soiuri ecologice pe piața națională și internațională, ceea ce le va deschide noi oportunități comerciale. Flexibilitatea în testarea uniformității și recunoașterea nevoilor specifice ale agriculturii ecologice vor reduce barierele de acces pe piață pentru amelioratori și vor stimula investițiile în cercetare și dezvoltare. Totodată, fermierii privați vor beneficia de acces la material semincer adaptat condițiilor locale, ceea ce le va permite obținerea unor recolte mai stabile și competitive, cu valoare adăugată mai mare pe segmentul produselor ecologice. În ansamblu, aceste modificări vor încuraja inovarea, diversificarea producției și consolidarea competitivității sectorului privat din domeniul agricol.

4.4. Impactul social

Impactul social al modificărilor va fi unul pozitiv, întrucât acestea sprijină extinderea agriculturii ecologice și, implicit, dezvoltarea comunităților rurale. Prin accesul la soiuri ecologice adaptate, fermierii vor putea obține venituri mai stabile și mai sigure, ceea ce va contribui la creșterea bunăstării gospodăriilor agricole și la reducerea vulnerabilității sociale. Totodată, promovarea semințelor ecologice va genera oportunități noi de ocupare a forței de muncă, atât în domeniul producției și comercializării materialului semincer, cât și în fermele ecologice, încurajând implicarea tinerilor și păstrarea populației active în zonele rurale. Consumatorii vor avea acces la produse agricole ecologice de calitate superioară, ceea ce va contribui la îmbunătățirea sănătății publice și la creșterea încrederii în produsele autohtone. În ansamblu, modificările vor stimula consolidarea capitalului social în mediul rural, printr-o mai bună cooperare între fermieri, cercetători și autorități, și vor contribui la o tranziție echitabilă către un sistem alimentar mai durabil.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echităţii şi egalităţii de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Aprobarea modificărilor la Hotărârea Guvernului nr. 43/2013 va produce un impact pozitiv asupra mediului, întrucât noile prevederi stimulează utilizarea soiurilor ecologice mai rezistente la boli și adaptate condițiilor locale. Aceasta va reduce dependența de pesticide și fertilizanți chimici, contribuind la diminuarea poluării solului și a resurselor de apă, dar și la protejarea biodiversității. Prin flexibilizarea cerințelor de uniformitate, se creează premisele pentru menținerea și valorificarea diversității genetice a plantelor, ceea ce sporește reziliența ecosistemelor agricole la schimbările climatice. Totodată, utilizarea unor soiuri adaptate agriculturii ecologice favorizează conservarea resurselor naturale și protecția polenizatorilor și a altor organisme benefice. În ansamblu, completarea cadrului normativ va contribui la dezvoltarea unei agriculturi mai durabile și la alinierea Republicii Moldova la obiectivele europene de protecție a mediului și tranziție ecologică.

4.6. Alte impacturi şi informaţii relevante

Nu este aplicabil

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislaţia UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislaţia naţională

Proiectul transpune Directiva 2002/53/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole, CELEX: 32002L0053, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 193 din 20 iulie 2003, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (CE) nr. 1829/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie

2003; transpune Directiva 2003/90/CE a Comisiei din 6 octombrie 2003 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a articolului 7 din Directiva 2002/53/CE a Consiliului în ceea ce privește caracteristicile minime de analizat și condițiile minime de verificare a anumitor soiuri de specii de plante agricole, CELEX: 32003L0090, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 254 din 8 octombrie 2003, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2025/2449 a Comisiei din 4 decembrie 2025.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislaţiei UE

Nu este aplicabil

6. Avizarea şi consultarea publică a proiectului actului normativ

Întru asigurarea transparenței procesului decizional, conform prevederilor art.10 și art.11 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, Proiectul și Nota de Fundamentare au fost transmise pentru examinare și consultare părților interesate pe e-mail, totodată, au fost plasate pentru consultări publice pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare la compartimentul „Transparență decizională", rubrica „Proiecte de documente", și pe pagina web particip.gov.md

https://particip.gov.md/ro/document/stages/anuntul-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-modificarea-hotararii-guvernului-nr-432013-pentru-aprobarea-regulamentului-privind-testarea-si-admiterea-soiurilor-in-catalogul-soiurilor-de-plante/14904

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației în conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție în conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției în conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Concluziile expertizelor și argumentarea acestora după caz, sunt reflectate în tabelul de sinteză.

Menționăm că proiectul reprezintă o prioritate I pentru remiterea spre coordonare Comisiei Europene. În acest context, după definitivarea proiectului de act normativ în urma examinării expertizelor emise de Centrul Național Anticorupție și Ministerul Justiției, acesta a fost transmis Comisiei Europene spre coordonare la data de 21 mai 2026.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Nu necesită modificarea altor acte.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Potrivit prevederilor monitorizarea și evaluarea se va efectua de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Secretar de Stat **Vasile ȘARBAN**

SINTEZA
la proiectul Hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 43/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind testarea şi admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	**Nr. crt.**	**Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei**	**Argumentarea autorului proiectului**
Avizare și consultare publică			
Centrul de Armonizare a Legislației Nr. 31/02-126-11257 din 11 noiembrie 2025	1	Proiectul național nu a asigurat transpunerea unor norme obligatorii din actul UE, iar Tabelul de concordanță nu reflectă motive explicite ale netranspunerii, după cum urmează: Art. 1 (2) și (3), ultimele paragrafe din actul UE, care stabilesc obligația statelor de a raporta Comisiei Europene și celorlalte state membre, până la data de 31 decembrie a fiecărui an și ultima dată până la 31 decembrie 2030, cu privire la numărul de cereri și la rezultatele examinărilor privind caracterul distinctiv, uniformitatea și stabilitatea (DUS), precum și valoarea agronomică și de utilizare (VAU) în ceea ce privește soiurile ecologice respective. Astfel, se propune preluarea acestei prevederi, cu punerea sa în aplicare din momentul aderării RM la UE; Art. 3 din actul UE, care impune statele să asigure respectarea, în momentul efectuării verificărilor, a cerințelor minime de efectuare a verificărilor privind speciile enumerate în Anexele I și II, din punct de vedere al condițiilor de testare și cultivare, stabilite în orientările menționate în anexele respective. Se impune preluarea acestei norme UE, ori proiectul național a preluat integral Anexa I și II la Directivă prin Anexa nr. 6 și 7 la Regulament, care reflectă inclusiv și Lista Protocoalelor și Orientărilor în baza cărora au loc verificările.	Se acceptă. Proiectul a fost completat.
	2	Dispozițiile art. 4 - 7 din Directiva 2003/90/CE stabilesc norme tranzitorii, norme privind intrarea în vigoare și abrogarea unor acte UE ce nu se supun transpunerii.	S-a luat act.
	3	Proiectul național se va completa cu clauza de armoniza, după clauza de adoptare, în următoarea redacție: „Prezenta Hotărâre transpune parțial Directiva 2003/90/CE a Comisiei din 6 octombrie 2003 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a articolului 7 din Directiva 2002/53/CE a Consiliului în ceea ce privește caracteristicile minime de analizat și condițiile minime de verificare a anumitor soiuri de specii de plante agricole, CELEX: 32003L0090, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 254 din 8 octombrie 2003, așa cum a fost modificată	Se acceptă. Proiectul a fost completat.

		ultima oară prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2024/2963 a Comisiei din 29 noiembrie 2024.”	
	4	Clauza de armonizare existentă a HG nr. 43/2013, care se propune a fi completată prin pct. 1, subpct. 1.1 din proiect, se va exclude din textul Regulamentului și se va repoziționa după clauza de adoptare, în următoarea redacție: ”Prezenta Hotărâre: - transpune parțial Directiva 2002/53/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole, CELEX: 32002L0053, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 193 din 20 iulie 2003, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (CE) nr.1829/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003; - transpune[1] Directiva 2003/90/CE a Comisiei din 6 octombrie 2003 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a articolului 7 din Directiva 2002/53/CE a Consiliului în ceea ce privește caracteristicile minime de analizat și condițiile minime de verificare a anumitor soiuri de specii de plante agricole, CELEX: 32003L0090, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 254 din 8 octombrie 2003, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2024/2963 a Comisiei din 29 noiembrie 2024.”	Se acceptă. A fost repoziționată.
	5	La compartimentul 1 al Tabelului se va indica după cum urmează - Directiva 2003/90/CE a Comisiei din 6 octombrie 2003 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a articolului 7 din Directiva 2002/53/CE a Consiliului în ceea ce privește caracteristicile minime de analizat și condițiile minime de verificare a anumitor soiuri de specii de plante agricole, CELEX: 32003L0090, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 254 din 8 octombrie 2003, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2024/2963 a Comisiei din 29 noiembrie 2024”. De asemenea, la rubrica 9 Observații, se va insera textul propriu-zis al pct. 27 din Regulament, care asigură transpunerea Anexei III la Directivă.	Se acceptă. A fost modificat pct. 1 al Tabelului de Concordanță. A fost înserat textul pct. 27 din Regulament.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova Nr. .03-3230 din 14 noiembrie 2025	6	Lipsa obiecțiilor și propunerilor	S-a luat act.
Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Nr. 12-6301 din 20 noiembrie 2025	7	La cap. VII pct. 44 abrevierea „ ANSA” se substituie cu „Centrul testarea soiurilor”, deoarece contravine cu subpct. 47.12 pct. 47 cap. III, al Hotărârii de Guvern nr. 668 din 25.09.2024.	Se acceptă, a fost completat proiectul.

Ministerul Mediului Nr.13-05/3100 din 20 noiembrie 2025	8	Comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor	S-a luat act.
Ministerul Finanțelor Nr. 09/2-03/551/1613 Din 21 noiembrie 2025	9	Lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului	S-a luat act.
Notificare			
Centrul de armonizare a legislației	10	lipsa unor obiecții sau propuneri suplimentare pe marginea proiectului.	S-a luat act.
Ministerul Finanțelor	11	lipsa propunerilor și obiecțiilor.	S-a luat act.
Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Nr. 12-6531 din 1 noiembrie 2025	12	La cap. IX pct. 65, termenul „valoarea agronomică și de utilizare (VAU)” să fie substituit cu termenul „valoarea culturală și de utilizare (VCU)”, cum este definit la cap. 1 pct. 2 subpct. 4).	Se acceptă, a fost modificat.
Ministerul Mediului	13	lipsa obiecțiilor și propunerilor.	S-a luat act.
Centrul de armonizare a legislației Nr. 31/02-69-1762 din 17.02.2026	14	În context, cu referire la Directiva 2003/90/CE, expunem următoarele: - Versiunea definitivată a proiectului nu asigură transpunerea art. 1 (3) din actul UE, în ceea ce privește valoarea de cultivare sau utilizare și că soiurile sunt conforme cu condițiile stabilite în Anexa III, deși, prevederile Anexei III din actul UE sunt preluate în pct. 27 din HG nr. 43/2013. Astfel, reiterăm necesitatea transpunerii cerinței menționate, cu inserarea obiecției în cauză în tabelul de sinteză și prezentarea argumentării corespunzătoare;	Se acceptă, proiectul a fost completat cu pct. 68.
	15	Totodată, Directiva 2003/90/CE a fost modificată ultima oară prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2025/1079 a Comisiei din 2 iunie 2025, care a înlocuit Anexele I și II și a stabilit obligații privind adoptarea și aplicarea normelor interne începând cu 1 ianuarie 2026. Astfel, se impune preluarea acestor norme UE, care reflectă, inclusiv, și Lista Protocoalelor și Orientărilor în baza cărora au loc verificările	Se acceptă, a fost ajustată Anexa 6^1.
	16	Examinând versiunea actuală a proiectului național, constatăm că, aceasta a preluat prevederi și din Directiva 2002/53/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole, în speță, cele privind completarea pct. 26 cu un subpct. 4) nou, în ceea ce ține de admiterea soiurilor ale căror semințe sunt destinate comercializării într-un alt stat care le-a admis similar art. 4 (2), lit. (b) din Directiva 2002/53/CE.	S-a luat act.
	17	Totodată, examinând proiectul național de comun cu prevederile existente ale HG nr. 43/2013, precum și reieșind din considerentul că, potrivit acțiunii 82 din Capitolul 12, Cluster V al PNA 2025-2029, prin	Se acceptă, proiectul a fost completat cu pct. 7^2.

	acest proiect se intenționează transpunerea integrală a celor două Directive UE, expunem următoarele: - art. 4 (5) din actul UE privind condiționarea admiterii soiurilor modificate genetic de autorizarea în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1829/2003 nu este transpus de pct. 40 din Regulamentul privind testarea și admiterea soiurilor după cum indică Tabelul de concordanță. În context, se impune introducerea în Regulament a unei norme speciale similare celei din actul UE prin operarea cu trimitere la Legea nr. 394/2023 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic, care a asigurat transpunerea Regulamentului 1829/2003/CE;	
18	se impune transpunerea art. 6 din actul UE, care prevede echivalarea soiurile provenite din alte state membre soiurilor naționale ale altui stat membru. Se impune preluarea acestei norme în următoarea redacție: ”Soiurile care provin din statele membre ale Uniunii Europene sunt supuse, în special în privința procedurii de admitere, condițiilor aplicabile soiurilor naționale.”;	Se acceptă, proiectul a fost completat cu pct. 13^5.
19	se impune transpunerea art. 7 (1) din Directivă privind examinările oficiale în cultură, criteriile tehnice minime și cooperarea între statele membre ori această prevedere nu este acoperită de pct. 18 și pct. 37 din Regulamentul național;	Se acceptă, proiectul a fost completat cu pct. 37^1.
20	se va reexamina pct. 37 din Regulamentul național în vederea preluării complete a condițiilor de admitere stabilite de art. 7 (2) din Directiva UE;	Se acceptă, proiectul a fost completat cu pct. 37^2.
21	se va asigura transpunerea obligatorie de proiectul național a art. 7 (4) și (5) din Directivă privind evaluarea impactului asupra mediului pentru soiurile modificate genetic și produsele alimentare și furajele modificate genetic, prin aplicarea principiilor și procedurilor stabilite de actele normative speciale în acest sens - Legea nr. 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic și, respectiv, Legea nr. 394/2023 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic;	Nu se acceptă. Directiva 90/220/CEE, Regulamentul (CE) nr. 258/97, Regulamentul (CE) nr. 258/97 sunt abrogate, iar prevederile ce țin de activitatea Comisiei Europene sunt prevederi UE neaplicabile.
22	se va asigura transpunerea de proiect a art. 9 (3) din Directivă, care prevede că un soi care nu se distinge clar de un soi deja admis sau evaluat anterior trebuie să poarte aceeași denumire ca acel soi, cu excepția cazurilor în care denumirea ar putea induce în eroare, ar crea confuzie, ar contraveni normelor naționale privind denumirile soiurilor sau ar fi limitată de drepturile unui terț ori contrar celor expuse de Tabelul de concordanță nu a fost identificată o normă națională de transpunere în acest sens;	Se acceptă, proiectul a fost completat cu pct. 49^1.

	23	se impune preluarea de proiect a art. 10 (1) - (3) din Directivă, care stabilește obligația statelor membre de a se notifica și informa reciproc, precum și Comisia, cu privire la solicitările, admiterea, modificarea sau anularea admiterii soiurilor, de a transmite descrieri esențiale ale soiurilor nou admise și de a pune la dispoziție dosarele aferente, cu respectarea caracterului confidențial al informațiilor, cu punerea în aplicare din momentul aderării RM la UE;	Se acceptă, proiectul a fost completat cu pct. 62^1 și pct. 44^1.
	24	se va asigura preluarea de proiect a art. 11 (2) și (3) din Directiva UE, care prevede că selecția conservativă a unui soi trebuie să fie documentată și verificabilă prin înregistrări ținute de persoanele responsabile, care să includă producția tuturor generațiilor anterioare semințelor sau materialului de bază, iar autoritățile pot solicita sau preleva probe, inclusiv în mod oficial, atunci când este necesar. Contrar celor expuse în Tabelul de concordanță, aceste prevederi nu se regăsesc la pct. 42^2 și 42^3 din Regulamentul, aprobat prin HG nr. 43/2013;	Nu se acceptă. Prevederile sunt incluse în HG 43/2013: „42^2. Selecția conservativă trebuie să fie întotdeauna controlabilă pe baza înregistrărilor efectuate de către persoana sau persoanele responsabile de soiul respectiv. De asemenea, aceste înregistrări trebuie să cuprindă producția din toate generațiile anterioare semințelor sau materialului săditor de bază. [Pct.42^2 introdus prin HG642 din 11.09.24, MO400-401/19.09.24 art.754; în vigoare 19.10.24] 43^3. Se pot solicita probe de la autorul soiului. În cazul în care este necesar, acestea pot fi prelevate oficial. [Pct.42^3 introdus prin HG642 din 11.09.24, MO400-401/19.09.24 art.754; în vigoare 19.10.24]
	25	se va asigura reexaminarea termenului stabilit pentru permiterea comercializării – 2 ani de la radiere din pct. 54 din Regulamentul național potrivit art. 15 (2) din Directivă, care prevede termenul limită de comercializare este cel de 30 iunie a celui de-al treilea an după ce a expirat admiterea soiului respective în catalogul național;	Nu se acceptă, conform art. 15(2) „(2) Statele membre **pot acorda**, pentru teritoriul propriu, un termen pentru certificarea și comercializarea semințelor sau a materialului săditor, **până cel târziu** la data de 30 iunie a celui de-al treilea an după expirarea admiterii.”, respectiv acest termen poate fi stabilit la nivel național, dar nu mai mult de 3 ani după expirarea admiterii. Respectiv prevederile pct. 54 „54. Sămînţa şi materialul săditor din soiurile radiate mai pot fi certificate şi comercializate pe parcursul următorilor 2 ani de la radiere.” Indică un termen acordat de către Republica Moldova și care nu contravine legislației UE.
	26	se impune transpunerea de proiectul național a art. 16 din actul UE, care stabilește principiul liberei circulații a semințelor din soiurile admise în cadrul Uniunii Europene, prevăzând totodată excepțiile stricte care permit unui stat membru să interzică sau să condiționeze cultivarea unui soi pe teritoriul său din motive de siguranță fitosanitară, lipsă de productivitate locală sau riscuri pentru sănătate și mediu, cu punerea în aplicare din data aderării la UE;	Se acceptă, proiectul a fost completat cu pct. 54^1.

	27	se va asigura transpunerea de proiect și a art. 18 din Directivă, care reflectă procedura de urgență prin care un stat membru poate suspenda sau interzice comercializarea unui soi din Catalogul Comun dacă acesta prezintă riscuri imediate pentru alte culturi, sănătatea oamenilor sau mediul. În caz de pericol iminent, statul poate impune interdicția imediat printr-o măsură provizorie, Comisia Europeană având la dispoziție trei luni pentru a lua o decizie definitivă. Astfel, se propune punerea în aplicare a acestor prevederi din momentul aderării RM la UE;	Se acceptă, proiectul a fost completat cu pct. 54^2.
	28	se va asigura transpunerea art. 19 din actul UE, care reglementează principiul continuității admiterii unui soi, permițând unuia sau mai multor state membre să mențină valabilitatea acestuia pe teritoriul lor chiar dacă statul care l-a omologat inițial l-a retras, cu condiția ca cerințele de admitere să fie încă respectate și să se asigure selecția conservativă a soiului respectiv, cu punerea în aplicare a acestora din momentul aderării RM la UE.	Se acceptă, proiectul a fost completat cu pct. 54^3.
	29	În contextul acceptării tuturor observațiilor formulate mai sus, proiectul național se va completa cu clauza de armonizare, după clauza de adoptare, în următoarea redacție: „Prezenta Hotărâre: - transpune parțial Directiva 2002/53/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole, CELEX: 32002L0053, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 193 din 20 iulie 2003, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (CE) nr.1829/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003; - transpune Directiva 2003/90/CE a Comisiei din 6 octombrie 2003 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a articolului 7 din Directiva 2002/53/CE a Consiliului în ceea ce privește caracteristicile minime de analizat și condițiile minime de verificare a anumitor soiuri de specii de plante agricole, CELEX: 32003L0090, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 254 din 8 octombrie 2003, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2025/1079 a Comisiei din 2 iunie 2025.”	Se acceptă, a fost completată clauza de armonizare.
	30	Cu condiția acceptării observațiilor formulate, clauza de armonizare existentă a HG nr. 43/2013, care se propune a fi completată prin pct. 1, subpct. 1.1.1 din proiect, se va exclude din textul Regulamentului și se va repoziționa după clauza de adoptare a HG, în următoarea redacție: ”Prezenta Hotărâre: - transpune Directiva 2002/53/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole, CELEX: 32002L0053, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 193 din 20 iulie 2003, așa cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (CE) nr. 1829/2003 al Parlamentului European și al	Se acceptă, a fost completată clauza de armonizare.

		Consiliului din 22 septembrie 2003; - transpune Directiva 2003/90/CE a Comisiei din 6 octombrie 2003 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a articolului 7 din Directiva 2002/53/CE a Consiliului în ceea ce privește caracteristicile minime de analizat și condițiile minime de verificare a anumitor soiuri de specii de plante agricole, CELEX: 32003L0090, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 254 din 8 octombrie 2003, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2025/1079 a Comisiei din 2 iunie 2025.”	
Expertizare			
Centrul Național Anticorupție Nr. 06/2/22168 din 09.12.2025	31	Pct.1 subpct 1.1.3 potrivit Regulamentului 1.1.3 „La pct. 44 cuvântul „ANSA” se substituie cu cuvintele: „Instituția Publică” Obiecții: Norma propusă, potrivit căreia „autorului/autorilor li se eliberează de către Instituția Publică o adeverință pentru soi de plantă”, precum și dispoziția conform căreia „mărimea eșantionului etalon se stabilește de Instituția Publică”, prezintă un grad semnificativ de ambiguitate. Formularea utilizată în proiectul hotărârii de Guvern, prin care termenul „ANSA” este substituit cu sintagma generală „Instituția Publică”, nu întrunește cerințele de predictibilitate prevăzute la art. 3 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Utilizarea unei noțiuni generice, fără identificarea expresă a instituției competente, poate conduce la interpretări diferite și la aplicarea neuniformă a normei, afectând delimitarea clară a atribuțiilor autorităților implicate. Hotărârea Guvernului nr. 688/2024 stabilește expres competențele Instituției Publice „Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară”, exercitate prin Centrul pentru testarea soiurilor de plante. În special, punctul 47.12 prevede examinarea tehnică a soiurilor și eliberarea adeverinţelor ce confirmă performanța valorii agronomice comparativ cu soiurile înregistrate. Totodată, cadrul legal primar Legea despre semințe nr. 68/2013 – atribuie Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor (ANSA) competențele administrative privind admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante. În acest context, utilizarea sintagmei generice „Instituția Publică”, fără identificarea explicită a instituției competente, generează suprapuneri și confuzii între atribuțiile instituției tehnico-științifice (INCAMV) și atribuțiile autorității administrative (ANSA). Această lipsă de determinare instituțională creează un risc de interpretare discreționară, întrucât norma permite ca responsabilitățile de eliberare a adeverinței, de stabilire a eșantionului etalon și de păstrare a acestuia să poată fi atribuite oricărei instituții publice, în mod arbitrar sau informal. Astfel	Nu se acceptă. Substituirea termenului „ANSA” cu sintagma „Instituția Publică” nu contravine cerințelor de predictibilitate și claritate prevăzute la art. 3 din Legea nr. 100/2017, întrucât norma nu instituie competențe noi și nici nu modifică esența atribuțiilor stabilite prin cadrul normativ primar și secundar existent, pct 3. alin 2) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2013, Instituția Publică Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară” (în continuare – Instituție Publică). Nu poate fi reținut riscul de interpretare arbitrară sau de suprapunere a competențelor, întrucât delimitarea acestora rezultă clar din Hotărârea de Guvern nr. 668/2024 cu privire la Instituția Publică Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară și la modificare unor hotărâri ale Guvernului

		de formulări vagi constituie factori de risc de corupție, deoarece nu delimitează clar competențele instituțiilor implicate, permit aplicarea selectivă sau preferențială a procedurilor, împiedică trasabilitatea deciziei administrative și facilitează utilizarea discreționară a funcției publice în procesul de emitere a adeverințelor și constituire a eșantioanelor etalon.	
	32	Punctul 65 al proiectului hotărârii de Guvern se referă la obligația statelor membre de a transmite rapoarte Comisiei Europene. Republica Moldova, fiind stat asociat prin Acordul de Asociere și nefiind membru al UE, nu deține competența legală și nici obligația de a raporta Comisiei Europene în cadrul mecanismelor prevăzute pentru statele membre. Aplicarea unei norme care impune raportarea către Comisia Europeană în prezent ar fi formală și inoperantă. În proiectul de hotărâre, punctul 3 prevede expres normele care urmează să intre în vigoare numai după aderarea Republicii Moldova la UE. Totuși, punctul 65 nu este inclus în această secțiune, ceea ce poate genera confuzie: norma apare ca fiind aplicabilă imediat, deși condiția legală necesară pentru aplicabilitate – calitatea de stat membru UE – nu este îndeplinită. Această necorelare poate conduce la interpretări discreționare, aplicarea eronată a normei sau solicitări inutile de raportare din partea autorităților naționale. În plus, introducerea unei norme inaplicabile în mod imediat creează incertitudine juridică și riscuri administrative. Autoritățile responsabile ar putea fi puse în situația de a respecta o obligație care nu există efectiv, afectând predictibilitatea și conformitatea legală a procedurilor interne. În concluzie, punctul 65, în forma actuală, generează factori de risc de corupție prin ambiguitate, atribuții 5discreționare și lipsă de trasabilitate a deciziilor, ceea ce justifică necesitatea clarificării statutului său și a aplicabilității doar după aderarea Republicii Moldova la UE.	Se acceptă. Proiectul a fost ajustat.
Ministerul Justiției Nr. 04/2-12125 din 09.12.2025	12	Dat fiind că prin proiect se modifică doar Regulamentul privind testarea și admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 43/2013, acest fapt se va indica expres în dispoziția de modificare de la pct. 1. Prin urmare, se va revizui corespunzător numerotarea subpunctelor pct. 1.	Se acceptă, a fost redactat.
	13	Cu titlu de remarcă generală, menționăm că, deși potrivit clauzei de armonizare, prin proiect se transpune Directiva 2003/90/CE, prin pct. 26 subpct. 4) se transpune art. 4 alin. (1) lit. (b) din Directiva 2002/53/CE. Astfel, clauza de armonizare din proiect se va completa cu Directiva 2002/53/CE.	Se acceptă, a fost redactat.
	14	Totodată, se va anexa și tabelul de concordanță la Directiva 2002/53/CE.	Se acceptă, se va anexa la dosar.

15	La subpct. 1.1.4, cu referire la conținutul pct. 64, ce transpune art. 1 alin. (2) alineatul al doilea din Directiva 2003/90/CE, textul „pct. 66 și” se va exclude ca fiind excedent, or, pct. 66 nu transpune partea B din Anexa IV, la care se face referință la art. 1 alin. (2) alineatul al doilea.	Se acceptă, a fost exclus.
16	La pct. 65, ce transpune art. 1 alin. (2) ultimul alineat din Directiva 2003/90/CE, menționăm că directivele conțin unele prevederi relevante doar pentru statele Uniunii Europene (obligația de a raporta Comisiei). Astfel, Republica Moldova trebuie să transpună doar prevederile obligatorii. Având în vedere obiecția expusă, pct. 65 care prevede obligația statelor membre de a raporta Comisiei și celorlalte state membre se va exclude din proiect	Se acceptă, a fost exclus.
17	La pct. 67, ce transpune art. 3 din Directiva 2003/90/CE, menționăm că în cadrul procedurii de transpunere nu se admite transpunerea ad-litteram. Prin urmare, la pct. 67 se va utiliza tehnica de transpunere prin reformulare, astfel, cuvintele „Statele membre” se vor substitui cu cuvintele „Republica Moldova”. Textul „în anexele 6 și 7” se va substitui cu textul „în anexele nr. 6 și nr. 7” (obiecție similară și la pct. 68 subpct. 1) din Regulament; subpct. 1.1.5 din proiectul hotărârii).	Se acceptă. Proiectul este ajustat.
18	La pct. 69 subpct. 1), în referința la „lit. d)-g) art. 4” se va indica mai întâi numărul articolului, care va fi succedat de literă.	Se acceptă, a fost modificat.
19	La anexa nr. 6 la Regulament: În conformitate cu art. 54 alin. (4) lit. i) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire. Ținând cont de prevederea legală enunțată, în denumirea anexei nr. 6, abrevierea „CPOV” se va substitui cu textul „Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante (în continuare - CPOV)”.	Se acceptă, a fost modificat.
20	Totodată, denumirea anexei nr. 6, se va completa cu indicele „1 ” (obiecție similară și la anexa nr. 7). Din tabel se va exclude asteriscul, deoarece nu este caracteristic actelor normative (obiecție valabilă și la anexa nr. 7). Cuvintele „site-ul web” se vor substitui cu cuvintele „site-ul web oficial” (obiecție similară și la anexa nr. 7). La indicele „1 ”, abrevierea „OCSP” se va substitui cu abrevierea „CPOV”, astfel cum este indicat în denumirea anexei nr. 6.	Se acceptă, a fost modificat.
21	La anexa nr. 7 la Regulament: Ținând cont de prevederile art. 54 alin. (4) lit. i) din Legea nr. 100/2017, la denumirea anexei nr. 7, abrevierea „UPOV” se va substitui cu textul „Uniunii Internaționale pentru Protecția Noilor Soiuri (în continuare - UPOV)”.	Se acceptă, a fost modificat.

		În denumirea comună la „Brassica rapa L. var. silvestris (Lam.) Briggs”, cuvintele „Nap sălbatic” se vor substitui cu cuvântul „Rapiță”, astfel cum este indicat în Anexa II la Directiva 2003/90/CE.	
	22	La anexa nr. 8 la Regulament: Ținând cont de prevederile art. 54 alin. (4) lit. i) din Legea nr. 100/2017, textul „caracteristici DUS” se va substitui cu textul „caractere distinctive, uniformitate și stabilitate (în continuare - caracteristici DUS)”. În aceeași ordine de idei, textul „CPVO/TP-019/5” se va substitui cu textul „Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante/TP-019/5” (obiecție valabilă și în alte cazuri similare). La pct. 3, menționăm că prin proiect nu a fost modificat pct. 43, prin urmare, referința la pct. 43 urmează a fi exclusă, iar referința la pct. 67 poate fi făcută doar în contextul subpct. 1.1.4 în partea ce ține de redacția pct. 67.	Se acceptă, a fost modificat.
Ministerul Mediului	23	lipsa obiecțiilor și propunerilor	S-a luat act.
Centrul de armonizare a legislației	24	validează proiectul de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 43/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind testarea şi admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante, NU 841/MAIA/2025, în lipsa unor obiecții sau propuneri suplimentare pe marginea acestuia.	S-a luat act.
Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor	25	Susținerea proiectului	S-a luat act.
Ministerul Finanțelor	26	comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului indicat	S-a luat act.
Centrul Național Anticorupție Nr. 06/2/6326 din 06.04.2026	27	Din conținutul pct. 54^1 cu care se completează Regulamentul nu este clar la care cerere se face referire în subpct. (2), care trebuie depusă înainte de sfârșitul celui de-al treilea an calendaristic de după anul admiterii. Articolul 16 alin. (2) din Directiva 2002/53/CE, care este transpus în pct. 54^1 cu care se completează Regulamentul, prevede că: „Un stat membru poate fi autorizat, pe baza unei cereri care trebuie soluționată conform procedurii prevăzute la articolul 23 alineatul (2) sau la articolul 23 alineatul (3) pentru soiurile modificate genetic, să interzică, pe teritoriul său sau pe o parte din teritoriul său, utilizarea soiului sau să prevadă condiții adecvate pentru cultivarea soilui și, în cazul menționat la litera (c), condiții de utilizare pentru produsele obținute din cultivarea acestui soi: [...]”. Prin urmare, cererea specificată la art. 16 alin. (2) din Directiva 2002/53/CE vizează procedura obținerii autorizării, de către statele membre ale Uniunii Europe, în vederea interzicerii, pe teritoriul lor sau	Se acceptă a fost ajustat.

		pe o parte din teritoriul lor, utilizării unui soi sau prevederii condițiilor adecvate pentru cultivarea soiului respectiv. Deoarece, actualmente, practica prenotată nu este obligatorie pentru Republica Moldova, considerăm că menționarea cererii la pct. 54^1 subpct. (2) cu care se completează Regulamentul, este inoportună, deoarece creează confuzie cu privire la procedura care urmează a fi respectată. Suplimentar, menționăm ambiguitatea textelor „ANSA poate interzice pe teritoriul său” și „în nici o parte din teritoriul său”, sensul confuz al cărora poate crea dificultăți în activitatea Agenției Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor.	
	28	Potrivit art. 63 alin. (2) din Legea nr. 100/2017: „Modificările aduse actului normativ trebuie să se integreze armonios în actul respectiv, asigurîndu-se unitatea de stil şi de terminologie, precum şi succesiunea firească a elementelor structurale.”. În normele analizate se utilizează noțiunea de „autoritate competentă”, în timp ce Regulamentul privind testarea și admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 43/2013, nu operează cu asemenea termen. Omisiunea indicării exprese a entității publice poate duce la apariția conflictelor de competență dintre entitățile care presupun concomitent că sînt vizate în textul Regulamentului sau nerecunoașterea, de către entități publice, competențelor conferite prin actul normativ, ceea ce va crea dificultăți persoanelor fizice și juridice de a-și realiza drepturile și interesele legitime.	Se acceptă a fost modificat
Ministerul Justiției 08.04.2026 nr. 04/2-3882	29	Dat fiind că prin proiect se modifică doar Regulamentul privind testarea și admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante, acest fapt se va indica nemijlocit în denumirea proiectului hotărârii.	Se acceptă a fost modificat
	30	La pct. 1, în dispoziția de modificare se va exclude denumirea Hotărârii Guvernului nr. 43/2013, ca fiind excedentă	Se acceptă a fost exclusă.
	31	Întru asigurarea transpunerii fidele a art. 4 alin. (5) din Directiva 2002/53/CE, în cuprinsul propus la pct. 7^2 din Regulament, textul „soiul este acceptat numai dacă a fost aprobată în conformitate cu art. 3 și 4 din Legea nr. 394/2023 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic” se va substitui cu textul „care intră în domeniul de aplicare al art. 3 din Legea nr. 394/2023 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic, soiul este acceptat numai dacă a fost aprobat în conformitate cu prevederile acestei legi”.	Se acceptă a fost modificat
	32	Potrivit notei de fundamentare, necesitatea completării pct. 26 constă în eficientizarea procesului de admitere a soiurilor în Catalogul Republicii Moldova și în facilitarea accesului agricultorilor la material semincer modern și competitiv. Astfel, dacă un soi este deja admis într-un alt stat	S-a luat act

	care aplică cerințe echivalente, autoritățile naționale ar putea evita repetarea testărilor de la zero, reducând efortul administrativ și durata procesului de înregistrare. Măsura propusă este, de asemenea, în concordanță cu bunele practici internaționale din domeniul recunoașterii reciproce a rezultatelor testărilor și cu principiile comerțului echitabil.	
33	Cu titlu de remarcă generală, menționăm că prin inițiativa legislativă nr. 76 din 12.03.2026, se propune modificarea art. 19 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative. În acest sens, autorizarea unui produs se propune a fi acceptată în Republica Moldova doar în baza autorizației de origine din statul membru UE vizat, nu în baza recunoașterii secundare efectuate deja de un alt stat. Pornind de la cele enunțate, se va examina suplimentar propunerea privind admiterea soiurilor în Catalogul Republicii Moldova prin completarea pct. 26 din Regulament cu subpct. 4): „4) pentru admiterea soiurilor ale căror semințe sunt destinate comercializării într-un alt stat care le-a admis.”, or, la elaborarea actului normativ se va respecta principiul echilibrului între reglementările concurente.	Nu se acceptă, obiectul de reglementare a inițiativei legislative nr. 76 din 12.03.2026, modificarea art. 19 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative, este diferit.
35	La subpct. 1.1.5, textul „pct. 37^1 și pct. 37^2 ” se va substitui cu textul „punctele 37^1 și 37^2 ”.	Se acceptă, a fost modificat.
36	La subpct. 1.1.6, la referința la „ANSA” termenul „cuvântul” se va substitui cu termenul „abrevierea”.	Se acceptă, a fost modificat
37	În scopul uniformizării terminologiei, în tot cuprinsul proiectului se va utiliza sintagma „statele membre ale Uniunii Europene”.	Se acceptă, a fost modificat
38	Pornind de la faptul că Regulamentul se completează cu trei puncte ordonate consecutiv (pct. 54^1 -54^3), subpct. 1.1.9-1.1.11 se vor comasa întru-un singur subpunct, dispoziția de completare a căruia fiind redată în felul următor: „1.1.9. se completează cu punctele 54^1 -54^3 cu următorul cuprins:”	Se acceptă, a fost modificat
39	La pct. 54^1 , subpunctele se vor numerota cu cifre arabe urmate de o paranteză, conform uzanțelor normative.	Se acceptă, a fost modificat
40	Întru asigurarea transpunerii fidele a art. 16 alin. (2) lit. (c) din Directiva 2002/53/CE, în cuprinsul propus la pct. 54^1 subpct. 3), se va revizui referința la pct. 44, or, pct. 44 nu transpune art. 10 alin. (2) din Directiva 2002/53/CE.	Se acceptă, a fost modificat
41	Întru asigurarea transpunerii fidele a art. 1 alin. (2) alineatul al doilea din Directiva 2003/90/CE, la pct. 64, textul „condițiile enumerate la pct. 70” se va substitui cu textul „condițiile enumerate la pct. 69”.	Se acceptă, a fost modificat
42	Întru respectarea condiției preciziei, la pct. 65 și 68, referința la autoritatea competentă se va substitui cu referința la autoritatea concretă.	Se acceptă, a fost modificat

	43	În conformitate cu art. 52 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, punctele de regulă, nu au denumire. Potrivit art. 53 alin. (1) lit. a) din aceeași lege, „(1) În funcţie de complexitatea actului normativ, elementele structurale ale actului normativ pot fi grupate după cum urmează: a) articolele și punctele – în secţiuni, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre arabe; b) secţiunile – în capitole, însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre romane.”. Pornind de la prevederile legale enunțate, dispozițiile de la pct. 69 și 70 se vor grupa în secțiuni distincte, similar anexelor IV și V din Directiva 2003/90/CE pe care le transpun. În acest caz, subpunctele și diviziunile de la pct. 69 și 70 se vor renumerota în puncte și subpuncte.	Se acceptă, a fost modificat.
	44	Întru asigurarea transpunerii fidele a pct. 1 din Partea B Anexa V la Directiva 2003/90/CE, la pct. 70 subpct. 1), textul „art. 8” se va exclude, deoarece acesta nu transpune art. 12 din Regulamentul (UE) 2018/848.	Se acceptă, a fost modificat
	45	Întru corectitudinea redactării, la subpct. 1.1.14, textul „anexele nr. 6-8” se va substitui cu textul„ anexele nr. 6 - nr. 8”.	Se acceptă, a fost modificat
	46	În parafa de aprobare la anexele nr. 6 și nr. 7 se va exclude indicele „^{1}”	Se acceptă, a fost modificat
	47	Totodată, denumirile anexelor nr. 6 și nr.7 se vor completa cu indicele „^{1} ”	Se acceptă, a fost modificat
	48	Prevederile de la pct. 2 și 3 se vor comasa la un singur punct și vor avea următorul cuprins: „2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția subpct. 1.1.5 în partea ce vizează pct. 37^{2} subpct. 3) lit. a) și b), subpct. 1.1.7 ce vizează pct. 44^{1} , subpct. 1.1.10 ce vizează pct. 54^{2} , subpct. 1.1.11 ce vizează pct. 54^{3} , subpct. 1.1.12 ce vizează pct. 62^{1} , subpct. 1.1.13 în partea ce vizează pct. 65 și pct. 68, care vor intra în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.”	Se acceptă, a fost modificat